

A személyi számítógépekről

Ismerjük meg a személyi számítógépeket és tanuljuk meg hatékonyan használni azokat! E gondolatok jegyében szervezi programjait a Neumann János Számítógéptudományi Társaság Csongrád megyei szervezete Mikroszámítógép klubja. Szegeden, a Technika Háza, a tavaszi és őszi tanfolyamok sikere és a változatlan nagy érdeklődés alapján decembertől kezdődően indítja téli tanfolyamait is.

A rövidebb **Ismerkedés a személyi számítógépekkel** címmel meghirdetett tanfolyamon a hallgatók a számítástechnikai alapismereteken túl a gépkezeléssel és a BASIC programozás alapjait ismerkednek. A legelterjedtebb személyi számítógép-típusokra meghirdetett hosszabb tanfolyamokat, az adott géptípus részletesebb bemutatása és programozása mellett, a vállalati alkalmazásokat és egyéb felhasználási módokat is bemutató tematikával szervezi kezdőknek és haladóknak. A tanuló korosztály részére az érdeklődési körükhöz igazodó tematikával a téli szünet környékére tervezték tanfolyamot.

Egyre több cég vásárol személyi számítógépeket, s a legelterjedtebb típus a Commodore 64. Ezeket a vállalatok kívánják segíteni kihelyezett tanfolyamaikkal, ahol a helyi viszonyokhoz illeszkedő tematika és időbeosztás nagyobb létszámú részvétel és következetesebb számonkérés hatékony tanulást tesz lehetővé. E kedvelt formát a szomszédos megyékből is igénybe vették, s jelenleg is három szegedi vállalati tanfolyamot tart. (Részletesebb felvilágosítást az érdeklődők a Technika Háza titkárságán kaphatnak.)

A cél elérését szolgálják más formában a klubfoglalkozások is, melyeken a dolgozók és diákok vegyesen vesznek részt. Minden páros héten Commodore Klub, páratlan héten a SINCLER Klub szerdánként délután 5-8 óra között tart foglalkozást. Minden héten csütörtökön délután 5-8 óra között a Személyi számítógépépítő klubjában a HO-MELAB, AIRCOMP és egyéb számítógépépítő és alkalmazók találkoznak.

Az összejöveteleken az intézmények, vállalatok, kisvállalkozások és magán-személyek lehetőséget kapnak szélesebb körben is alkalmazható legújabb programjaik bemutatására, segítve ezzel a programellátottságot is. A bemutatókat követő **igazi klubélet** részeként programcsere, a téma specialistái által tartott kiselőadások, szakmai viták teszik még tartalmasabbá ezeket az összejöveteleket. Az új személyi számítógép-alkalmazók sok ötlettel gazdagodhatnak, ha a jelenleginél gyakrabban ellátogatnak ezekre a foglalkozásokra, programbörzékre.

A műszaki érdeklődésűek, a mikroelektronika iránt érdeklődők, megküzdve a mostoha alkatrészellátási helyzettel, elkészültek Homelab II-es gépeikkel, s az új klubtagok e géptípus mellett már a Homelab III-as személyi számítógép építéséhez is hozzákezdhetnek. E klubban az egyéb mikroelektronikai berendezések, mikroprocesszoros rendszerek bemutatására van lehetőség. Mindenkinek szüksége van kölcsönös szakmai információkra, s a kooperáció lehetőségének felderítésére is megfelelő teret biztosítanak a klubfoglalkozások.

PAPP LÁSZLÓ

Vas Zoltán útjai

Hazánk főlzabradulásának első hónapjaiban 1944 őszén, főként októberben, különleges történelmi szerepet töltött be Vas Zoltán. Mint a moszkvai kommunista emigráció vezetőinek előre küldött képviselője, közvetlenül a 2. ukrán front seregeinek nyomában járva, rangjelzés nélküli szovjet tiszti egyenruhában és különleges igazolványok birtokában látta el föladatát. Hazatérés, 1944 című könyvében (1970) azt írta: „Pártfeladatom most már az volt, hogy a felszabadult területeken a moszkvai illegális Kossuth Rádió és a budapesti pártvezetés azonos jellegű függetlenségi politikája szellemében segítsen mindenütt megszervezni a legális kommunista pártot, létrehozni a haladó pártok képviselőiből a felszabadult Magyarországi Függetlenségi Front demokratikus szervezeteit.” „A másik feladatom: amint lehetséges, vegyem fel a kapcsolatot a párt Budapesti székelő központjával.”

Vas Zoltán különféle emlékezéseiben

1944. szeptember 13. Moszkvában részt vett a hazai tennivalókról folytatott vitában. Utána Lvovba utazott, hogy közreműködjen a magyar hadsereg és lakosság közt terjesztendő Magyar Újság megindításában.

Szeptember 25. Repülőgépen Bukarestbe ment. A magyar követségtől rekvirált Adler gépkocsin Nagyszombatba hajtott a 2. ukrán front főhadiszállására. Ott várta volna Moszkvából a többieket (Gerő Ernő és társait), de nem érkeztek meg, így ő tovább hajtott Aradra.

Szeptember 29. Aradon találkozott a németeknek Makó ellen indított támadása miatt Aradra menekült makói kommunistaikkal, Kiss Imrével és két társával. „Hosszan beszéltem velük — írta Vas Zoltán. — Fontos értesüléseket kaptam tőlük a párt magyarországi illegális harcáról, én meg tanácsokat adtam nekik a párt legális szervezésére. Találkozásomat a makóiakkal ezért az első magyarországi pártkapcsolatomnak tekintem.” Aradon Vas Zoltán előadásokat tartott a szovjet tiszteket, köztük a kijelölt leendő városparancsnokoknak Magyarországról.

Október 7. Az előző napon megindult szovjet támadás nyomában átlépte a határt. 1947-ben — tehát még frissen emlékezve — ezt mondta: „Együtt jöttem a hadsereggel. Az első nagyobb város, ahova eljutottam, Orosháza volt. Már a felszabadulás napján ott voltam.”

Október 8. Este átment Hódmezővásárhelyre.

Október 9. Visszament Orosházára. Innen áthajtott Endrődre és Gyomára.

Október 10. Szentesen.

Október 11. Ismét Orosházán.

Október 13. Ismét Gyomán, majd Mezőberényben. Békésen és délután Gyulán.

Október 14. Délelőtt még Gyulán, délután Békéscsabán.

Október 15. Orosházán és Vásárhelyen át Szegedre érkezett. Itt hosszabb időt töltött, megindította a párt-szervezést, a Szegedi Népközpontot, nagygyűlésen beszélt stb.

Október 17. Beszámolót írt eddigi útjáról Rákosi Mátyásnak Moszkvába.

Október 21. Még mindig Szegedről írt levelet a moszkvai vezetőknek.

Október 27. Aradról írta harmadik beszámolóját Rákosihoz. Nagyszombatba hajtott a moszkvai vezetők elé. Minthogy nem érkeztek meg, Déván, Kolozsváron, Nagyváradon át visszatért Aradra.

November 4. Ismét Nagyszombatba ment. Ide érkezett repülőgépen Gerő Ernő, Révai József, Farkas Mihály és Nagy Imre. Őket még aznap Aradra vitte kocsiján.

November 5. Szegedre érkeztek. Itt megalakult az MKP Központi Vezetősége. Bár őt nem választották be, rendszeresen részt vett ülésein.

November 9. Erdei Ferencet behozta kocsiján Makórról Szegedre.

November 20. Gerő Ernővel Tiszafüreden, Malinovszkij marsall főhadiszállásán.

November 22. Ismét Szegeden. Rákosi meglelefonálta Moszkvából, hogy jóváhagyják a párt programját Magyarországi demokratikus ujjépítéséről és felemelkedéséről, és engedélyezték az ideiglenes nemzeti kormány megalakítását.

November 28. Révaival Debrecenbe ment, hogy az ottani kommunista lapban, a Népiapban köztegyék a pártprogramot. A Népiap november 30-án közölte is.

December 1. Visszatért Szegedre, és folytatták a Függetlenségi Front megszervezését.

December 3. Vas Zoltán is részt vett a színházban a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front szegedi zászlóbotantán. A pártprogramból a Függetlenségi Front programja lett — némi módosításokkal, s így jelent meg a Délmagyarország aznapi számában.

December 4. Mohács, Szekszárd érintésével Pécsre hajtott.

December 6. Visszatért Szegedre.

December 13. Révaival és Farkassal Debrecenbe ment, hogy részt vegyen a nemzetgyűlés előkészítő tárgyalásokon.

December 15. Pécsért, Kaposváron, Bonyhádon és Szekszárdon lebonyolította a nemzetgyűlési választásokat.

December 20. Visszatért Debrecenbe. Részt vett a nemzetgyűlés ülésén. Visszontagságos életem című könyvének végén azt írta: „Még néhány napig tartózkodtam ezután Debrecenben. Már a Központi Vezetőség küldöttként úton voltam Budapestre.” Ismét rosszul emlékezett. A főváros felé vezető útja meglehetősen nagy kerülővel ment végbe.

1945. január 3. Székesfehérvárott nagygyűlésen be-

egymásnak ellentmondó adatokat találunk útjának állomásairól. Naplót nem vezetett, emlékeztetőből próbálta fölidézni, merre járt, s közben más kortársi visszaemlékezéseket is elolvasott, ám ezek még jobban megzavarták. Ezért **Viszontagságos életem (1980)** című másik könyvében az előzővel szemben is eltérő időpontokat találunk. „Nem emlékszem, hogy Magyarországra érkezésemtől dátumszerűen merre jártam a felszabadult területeken” — írta utóbbi könyvében. Ezért a kortársi emlékezésekkel és korabeli, tehát egykorú dokumentumokkal szembesítve állításait, felhasználva Korom Mihály könyveinek (Magyarország Ideiglenes Nemzeti Kormányja és a fegyverszünet, Népi demokráciánk születése, 1981) adatait is, az alábbiakban összeállítottam Vas Zoltán itineráriumát, útjának megközelítően pontos időrendjét. Ennek fontossága a fölszabadulás utáni országrész történetében vitathatatlan.

szélt. Átadja Balogh István üzenetét Shvoy Kálmánnak. Előadásáról Shvoy följegyzi: „Egész okos, hazafias beszéd volt, utána a Himnusz ének-lése. Nemzeti és piros zászló a színpadon.”

Január 5. Megint Kaposvárt járt, és most alakította meg az MKP helyi szervezetét. Előző látogatásakor ugyanis a front alakulása miatt nem járt eredmény-nyel. Emiatt Kaposvár a debreceni nemzetgyűlésben sem tudta képviseltetni magát.

Január 6. Szekszárdon járt ismét. Kaposvárhoz hasonlóan a hadihelyzet miatt csak most tudta megszervezni a kommunista pártot. Visszaemlékezésében ezt írta: „Szekszárdon találtam a Függetlenségi Front legfurcsább értelmezését. Egy kapubejáraton láttam meg a táblát: Egyesült Kommunista, Szociáldemokrata, Kisgazda és Nemzeti Parasztpárt.” Persze fölvilágosította a buzgó szekszárdiakat, mit jelent a párt, és mit a népfront.

Hazatérés, 1944 című könyvében azt állította, hogy 1945. január 5-én ő már Kőbányán volt. Ez, mint láttuk, megint tévedés. De úgy látszik, Szekszárdról valóban a főváros felé vette útját. A Délmagyarország január 14-i számában ugyanis ő tudósított a budapesti helyzetről. „Jártam Soroksáron, Pestszentlőrincen, Pestszenterzében, Erzsiben, Kispesztén és Kőbányán. Valamennyi felsorolt helyen — kivéve Kőbányát — egyetlen lelket sem találtam. A németek kikergettek ezekből a városokból mindenkit, és elvittek mindent, de a szó szoros értelmében mindent.”

Kőbányán találkozott a kommunista párt budapesti vezetőivel, köztük Kádár Jánossal. Ezzel teljesítette második föladatát is.

Innen már új fejezet kezdődött: nemcsak Vas Zoltán, hanem Budapest történetében is.

PÉTER LÁSZLÓ

Játék a könyvekért

(Első forduló)

A szovjet könyv és hanglémez ünnepe alkalmából a Műveltség Könyvterjesztő Vállalat Játék a könyvekért címmel szellemi fejlődő játékot, szellemi totót rendez. A játékban mindenki részt vehet. Tippelni a helyes választ (a), b), c)] bekarikázásával lehet.

1. Kígyóméreg. Harmadik kakasszóra. Vörös kányafa. Ki a művek szerzője?
a) **Vaszilij Suksin** b) **Borisz Izjumszkij** c) **Csingiz Ajtmatov**
2. Mihail Solohov a tolsztoji méretű nagyregények megalkotása előtt elbeszélésekkel indult írói pályáján. Világhírű kisregénye az Emberi sors? Ki a kisregény főhőse?
a) **Ivan Tyimofejevics** b) **Szokolov** c) **Krizsnyev**
3. Sosztakovics VII. szimfóniája egy németek által ostromolt városban készült, és a hősi ellenállásnak állít örök emléket. Melyik szimfóniáról van szó?
a) **Klasszikus szimfónia** b) **Leningrádi szimfónia** c) **Patetikus szimfónia**

4. Örmény és kurd parasztközött, narancsszűret idején játszódik a Gajane című balett. A színpadi zenéből három zenekari szvit készült: a Lezginka az I. szvithez, a Kardlanc a III-hoz tartozik. Ki a zeneszerző?
a) **Aram Hacsaturján** b) **Pjotr Csajkovszkij** c) **Dmitrij Kabalevskij**

5. Az orosz népmese boszorkányát eleveníti meg Anatolij Ljadov orosz zeneszerző 1904-ben zenekarra komponált műve (Op. 56.). Mi a mű címe?
a) **Kikimora** b) **Az elvarázoltó** c) **Baba Jaga**

6. 1946-ban mutattak be egy ötfelvonásos operát Háború és béke címmel. Szövegét Tolsztoj azonos című regénye alapján Mira Mendelssohn írta. Ki volt az operaszerezője?
a) **Szergej Rachmaninov** b) **Alekszandr Arutjuszjan** c) **Szergej Prokofjev**

7. Borisz Aszfajev Bahcsiszeráji szökőkút című balettje Lengyelországban és a tatárok földjén játszódik, a XVI. század elején. Kinek a költeménye alapján született a balett?
a) **Zsukovszkij** b) **Krilov** c) **Puskin**

8. A futurizmus kiemelkedő képviselője, sokoldalú alakja volt Vlagyimir Majakovszkij, a szovjet irodalom fegyverese. 1919—1921 között az ő nevéhez fűződtek a híres ROSZTA-ablakok. Mi a ROSZTA-ablak átvitt jelentése?
a) **Reklámújság** b) **Harsány kézi plakát** c) **Csaszuska**

9. 1891. május 17-én született és 1940. március 10-én halt meg a szovjet irodalom egyik legvitatottabb alakja, Mihail Bulgakov. Melyik a Magyarországon is több kiadást megért legsikeresebb műve?
a) **Aranyborjú** b) **Mester és Margarita** c) **Tajtékos napok**

10. Mi volt a Peveral?
a) **Irodalmi csoport** b) **Folyóirat** c) **Képzőművészeti műhely**

11. Csingiz Ajtmatov kirgiz származású író világhírű kisregénye: A versenyló halála, 1966-ban jelent meg. A kritika az utóbbi évtizedek legemlékezetesebb alkotásaként, igazi remekműként méltatta. Hogy hívják a címben szereplő versenylövet?
a) **Tanabaj** b) **Marko** c) **Gülszárj**

12. Tüzettségként harcolta végig a háborút. Írásai 1949-től jelentek meg, de első irodalmi sikerét az 1959-ben írott, „Az utolsó ágyúlövések” című művével aratta. Kiről van szó?
a) **Vlagyimir Tyendrjakov** b) **Jurij Bondarev** c) **Grigorij Baklanov**

13. Vaszilij Bikov belorusz származású szovjet író drámaíró hatású kisregényében a háború által teremtett helyzet erkölcsi vonatkozásait vizsgálja. Mi a címe 1984-ben megjelent kisregényének?
a) **Ki tudja, visszatérsz-e?** b) **A halottnak nem fáj** c) **A harmadik rakéta**

14. Valentyin Katajev a szovjet gyermek- és ifjúsági irodalom egyik alapítója, s mindmáig legnagyobb hatású alkotója. Testvéröccse is a szovjet irodalom jellegzetes alakja volt. Milyen néven vált ismertté?
a) **J. Petrov, III szerzőtársa** b) **III. J. Petrov szerzőtársa** c) **Bunyin**

Név:

Életkor:

Lakcím:

A fenti szelvényt kitöltve november 19-ig kell postára adni, a következő címre: Műveltség Könyvterjesztő Vállalat propa-
gandaosztály, 1370 Budapest 5. Pf.: 370.
A helyes megfejtés beküldők között 1985. március 23-án Székesfehérváron 50 ezer forint értékben könyvnyereményt sorsolnak ki. A nyertesek névsorát és a rejtvényt megfejtését a sorolással egyidejűleg közlik a lapok.

Rehabilitációs tábor létesítését tervezi a fővárosi Róbert Károly körüti kórház alkohológiai osztálya. Dr. Takách Gáspár vezető főorvos elmondta: Gárdonyiban, a Velencei-tó menti üdülőben folytatják majd azoknak a betegeknek kezelését, akiket a kórházban alkoholelvonókurában részesítettek. Közösségbe viszik a gyógyulókat, s ott orvosok, pszichológusok, pedagógusok, pszichopedagógusok, gyógytornászok — egészsegi állapotuknak megfelelően — he-tekig vagy hónapokig gondozzák őket. A beutaltaknak főleg a pszichikumát, személyiségét erősítik, segítenek abban, hogy visszanyerjék önbizalmukat, életkedvüket, munkaképességüket, valamint felkészüljenek az egészséges élet-

Közösségterápia — üdülőben

módra. A gyógyulók üdülés közben gyakorolják: miként lehet saját erejükből talpra állni, alkohol, drogok fogyasztása nélkül élni, dolgozni, társakat találni.

Az alkohológiai osztály sokévi tapasztalata szerint szükséges ez az átmeneti hely és időszej, mert, ha a védett helyről közvetlenül az életbe térnek vissza ezek az emberek, némelyek közülük visszaeshetnek. Vannak, akik néhány heti kórházi kezelés után esetleg még nem képesek ellenállni a csábításnak, lelki feszültségeiket újra ital vagy kábulatkeltő anyagok

körüti kórház narkológiai és alkohológiai osztálya munkacsoportjának a veszélyeztetett fiatalok neveléséért társadalmi beilleszkedéséért segítő áldozatos munkájáért — felajánlotta, hogy anyagi támogatást és kezdeményezés megvalósítását.

A kórház alkohológiai osztálya öt évvel ezelőtt létesült, s a viszonylag rövid idő alatt is sokat tett azért, hogy meggyógyítsa az alkoholt, a kábító- vagy az ahhoz hasonló hatású szer rabjait. Alkohológiai tudományos módszertani központként igyekszik kialakítani újabb pszichológusokat, egészségügyi szakdolgozókat készí-
fel ezek alkalmazására. Eredményeik csak évek múltával tapasztalhatók.